

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte - Constantin Alerguș,
judecătorii - Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Iurie Diaconu, Ion Guzun,
judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul
Sibov Nicolai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de
Apel Comrat din 17 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Sibov Nicolai XXXXX, născut la *XXXXX*, originar
și domiciliat în mun. *XXXXX*, str. *XXXXX*,
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.07.2014-14.03.2016;

instanța de apel: 31.03.2016-14.06.2016;

18.05.2017-17.10.2017;

instanța de recurs: 29.09.2016-21.03.2017;

10.01.2018-24.04.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală
legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 14 martie 2016, cauza penală
intentată în privința lui Sibov N., în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, a fost
încetată din motivul că există alte circumstanțe care exclud tragerea la
răspundere penală.

2. De către organul de urmărire penală, Sibov N. a fost învinuit de faptul,
că la 13.08.2012, în jurul orei 02⁰⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se
în casa de locuit amplasată pe adresa str. *XXXXX*, mun. *XXXXX*, având intenția
satisfacerii poftelor sexuale cu partea vătămată *XXXXX*, a determinat-o pe ultima
să întrețină cu el un raport sexual, la care dânsa a refuzat.

Fiind respins de către partea vătămată, Sibov N., aplicând influența psihică
în privința lui *XXXXX*, exprimată prin amenințări și violență fizică, a doborât-o
pe un pat metalic, ținând mâinile acesteia.

Astfel, suprimând rezistența din partea lui *XXXXX*, Sibov N. a întreținut cu
ea un raport sexual, contrar voinței acesteia.

Dimineata, în aceeași zi, în jurul orei 09⁰⁰, Sibov N. continuând acțiunile
infracționale orientate spre constrângerea lui *XXXXX* la întreținerea unui raport

sexual, aplicând influența psihică manifestată prin amenințarea cu omor, a determinat-o să întrețină cu el un raport sexual.

Partea vătămată XXXXX, a perceput amenințările lui Sibov N. și violența aplicată, ca fiind reale, inspirându-i o frică sufletească deosebită și înțelegând că rezistența opusă de ea poate fi înfrântă prin acțiunile inculpatului, a acceptat cerințele inculpatului contrar voinței sale.

Tot la 13.08.2012, în jurul orei 17⁰⁰, Sibov N. aflându-se în casa de locuit amplasată pe adresa str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX, acționând intenționat împotriva voinței părții vătămate XXXXX, a întreținut forțat cu ea un raport sexual.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

avocatul Colodeev R. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea ilegalității sentinței apărarea a invocat, că prima instanță a dat apreciere doar legalității acțiunilor Procuraturii UTA Găgăuzia în partea anulării ordonanței Procuraturii mun. Comrat din 06.03.2013 privind scoaterea lui Sibov N. de sub urmărire penală și anularea ordonanței Procuraturii mun. Comrat din 24.12.2013 privind încetarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2012190246, însă probelor prezentate în învinuirea lui Sibov N. și argumentelor apărării, nu le-a fost dată apreciere.

În opinia apelantului, nici la etapa urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești nu au fost administrate probe concludente și suficiente pentru a conchide asupra vinovăției lui Sibov N. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, a invocat că argumentele acuzatorului de stat nu corespund realității, or, potrivit declarațiilor inculpatului, „partea vătămată singură a dorit să plece împreună cu ei în mun. Comrat, nimeni nu a constrâns-o pe XXXXX împotriva voinței ei să se așeze în automobilul „taxi”.

Totodată, declarațiile inculpatului sunt confirmate prin declarațiile martorilor Plujnicova M., Cara Iv. și Dimitroglu Iv.

A accentuat apărarea, că potrivit declarațiilor inculpatului, XXXXX, aflându-se în automobil, a acceptat propunerea acestuia de a întreține un raport sexual, iar staționând la barul „XXXXX” („XXXXX”,) situat în mun. XXXXX, ieșind din automobil și îndreptându-se spre bar în scopul procurării unor produse alimentare, partea vătămată i-a strigat în urmă ca el să cumpere și prezervative.

Însă deoarece în barul indicat nu erau prezervative ei au plecat la stația de alimentare „XXXXX” în mun. XXXXX, unde au cumpărat prezervative, iar după aceea s-au întors la domiciliul lui Curtev Ig., amplasat pe adresa str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX unde au consumat bere.

Apărarea a subliniat, că aceste declarații ale inculpatului coroborează cu declarațiile taximetristului cu care s-au deplasat inculpatul și partea vătămată, iar depozițiile ultimei precum că raporturile sexualele-a întreținut cu Sibov N. în mod forțat, nu corespund realității.

În acest sens a relatat, că martorii Plujnicova M. și Curtev Ig. au explicat, că în noaptea de 13.08.2012, în timpul aflării la domiciliul lui Curtev Ig., partea vătămată s-a comportat liniștit, a comunicat cu Sibov N., iar ultimul nu a forțat-o pe XXXXX

Conform rapoartelor de examinare medico-legală nr. 22 din 14 august 2012 și nr. XXXXX „XXXXX” din 22.07.2013, la partea vătămată XXXXX, în regiunea mâinilor nu au fost depistate vătămări corporale sub formă de excoriații, echimoze și alte urme caracteristice strângerii, strivirii. Pe organele genitale la fel nu au fost depistate vătămări corporale.

Analogic, în conformitate cu raportul de expertiză medico-legală nr. 444 din 06.06.2014, la cercetarea corpurilor delictu nu au fost depistate careva defecte sub formă de ruperea țesăturii de pe rochie, în care partea vătămată XXXXX era îmbrăcată în noaptea de 12 spre 13.08.2012, care ar confirma că ea a opus rezistență activă față de Sibov N.

A mai evidențiat, că potrivit declarațiilor părții vătămate, după ce ea a părăsit domiciliul unde era împreună cu Sibov N., a fost dusă acasă cu un automobil de marca/model „VAZ-2109”, de culoare albă de către trei tineri: Semion (șofer), Serghei (tot el Timur) și Feodor, care de asemenea au violat-o.

În baza acestui fapt prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Comrat, Hadji E. din 03.07.2013, materialele dosarului penal din prezenta cauză penală de învinuire a lui Sibov N. au fost disjuse într-o procedură separată cu nr. XXXXX, care prin ordonanța din 23.05.2014 a fost suspendată în baza art. 287¹ alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală, din motivul neidentificării persoanelor care au săvârșit această infracțiune.

În astfel de circumstanțe, avocatul a menționat că acuzatorul de stat nu a prezentat probe concludente care ar certifica vinovăția lui Sibov N. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Mai mult, însuși partea vătămată a declarat în prima instanță că a întreținut două raporturi sexuale cu inculpatul, în noaptea de 12 spre 13.08.2012 și respectiv, aproximativ la ora 17⁰⁰, la 13.08.2012, însă nu și la ora 09⁰⁰ a aceleiași zile.

În afară de aceasta, din ordonanța de suspendare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2013190272 din 23.05.2014, partea vătămată XXXXX, la 13.08.2012, în intervalul de timp 09⁰⁰- 20⁰⁰, s-a aflat într-o altă parte a orașului, la o distanță esențială de la domiciliul amplasat pe adresa str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX.

La acest aspect, a relatat avocatul că martorul Bolgar Ig., care la momentul petrecerii evenimentelor activa în cadrul poliției criminale IP Comrat și a desfășurata acțiunile procedurale inițiale orientate spre identificarea persoanelor, a explicat că în urma audierii martorilor Plujnicova M. și Cara Iv., a aflat, că XXXXX, în noaptea de 12 spre 13.08.2012, până la momentul deplasării împreună cu Sibov N. Și alții în mun. Comrat, în apropierea barului „XXXXX” amplasat în s. XXXXX, mun. XXXXX în salonul unui automobil de culoare întunecată, a întreținut raporturi sexuale cu trei persoane neidentificate.

Astfel, a subliniat că urmele de proveniență biologică depistate pe hainele părții vătămate (rochie) puteau proveni în urma raporturilor sexuale între partea vătămată și cele trei persoane neidentificate în salonul automobilului de culoare întunecată în s. XXXXX, în noaptea de 13.08.2012, câtși în urma violului părții vătămate de către trei persoane neidentificate (Semion, Serghei (tot el și Timur) și Feodor, care a avut loc la 13.08.2012, ora 20⁰⁰.

La fel, a mai indicat apărarea, că partea vătămată XXXXX, din momentul depunerii cererii la IP Comrat, de repetate ori și-a schimbat depozițiile referitor la faptele relatate, l-a denunțat pe Sibov N. la insistența mamei sale, deoarece îi era frică de ea.

În acest sens, martorul Lelenco (Uzun) Ana, a declarat, că mama părții vătămate i-a propus suma de 1000 lei, ca să dea declarații false referitor la faptul că a fost împreună cu XXXXX și Sibov N. în noaptea de 12 spre 13.08.2012 și a văzut cele petrecute, însă dânsa a declarat că nu îl cunoaște pe Sibov N.

În continuare la IP Comrat, în baza cererii lui Sibov N., în privința lui Pometco E. a fost pornită urmărirea penală conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 314 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, a invocat apărarea, că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

În viziunea apărării, prima instanță a ajuns la concluzia privind legalitatea ordonanțelor Procuraturii mun. Comrat din 06.03.2013 privind scoaterea lui Sibov N. de sub urmărire penală și din 24.12.2013 privind încetarea urmăririi penale în cauză nr. 2012190246 din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii, fapt ce constituie temei pentru pronunțarea unei sentințe de achitare în conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, dar nu a sentinței de încetare a urmăririi penale în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

partea vătămată XXXXX, a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Sibov N. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

În dezacord cu sentința atacată, partea vătămată a remarcat, că prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia, că reluarea urmăririi penale în privința lui Sibov N., pentru una și aceeași faptă, este inadmisibilă.

În acest sens a invocat, că prima instanță la adoptarea sentinței s-a bazat pe hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015 „Privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin.(1) din Codul de procedură penală” (reluarea urmăririi penale) în privința raporturilor, care au apărut și au existat până la adoptarea ei.

Cu referire la prevederile art. 28 alin. (2) Legea „Cu privire la Curtea Constituțională”, a menționat că actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale. Concomitent, în virtutea cerințelor art. 26 alin. (7) Legea „Cu privire la Curtea Constituțională”, hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor.

Prin urmare, chiar dacă reluarea ulterioară a procedurii penale în privința lui Sibov N., nu a fost întemeiată pe fapte noi sau recent descoperite sau pe depistarea încălcării esențiale în cadrul efectuării urmăririi penale anterioare, ceea ce în realitate nu a avut loc, aplicarea efectelor juridice ale hotărârii Curții Constituționale, care a fost adoptată și a devenit irevocabilă la 14.05.2015 la raporturile și actele adoptate, executate și care au generat anumite efecte juridice, nu au un caracter retroactiv și în principiu este inadmisibilă.

Pe de altă parte a mai remarcat, că instanța de judecată, adoptând hotărârea de încetare a procesului penal, a ajuns la concluzia privind ilegalitatea reluării urmăririi penale în privința lui Sibov N., efectuată în baza ordonanței procurorului din 13.02.2014, ignorând faptul, că prin încheierea Judecătoriei Comrat din 21.05.2014, această ordonanță a fost recunoscută ca legală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2016, a fost respins apelul părții vătămate, admis apelul declarat de avocatul Colodeev R. în numele inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sibov N. a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Pentru argumentarea soluției nominalizate, instanța de apel a menționat, că prima instanță eronat a ajuns la concluzia încetării procesului penal, din motivul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală.

Așadar, apreciind probele prezentate de părți, instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpatului lipsesc semnele calificative ale infracțiunii incriminate, ceea ce servește temei de achitare a inculpatului.

În acest sens a remarcat instanța de apel, că partea acuzării nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a prezentat probe care ar confirma faptul, că inculpatul Sibov N. a săvârșit infracțiunea imputată :

În susținerea acestei opinii, instanța de apel a reieșit din probele cercetate, și anume: *declarațiile inculpatului Sibov N. (f.d. 39, vol.III), părții vătămate XXXXX (f.d. 194-196, vol.II, 38, vol.III) martorilor Plujnicova M. (f.d. 198-199, vol.II), Pometco Ec. (f.d. 200-201, vol.II), Curtev Ig. (f.d. 204, vol.II), Lelenco (Uzun) A. (f.d. 220, vol.II), Cara Iv. (f.d. 209, vol.II), Dimitroglu Iv. (f.d. 224, vol.II), Stanu V. (f.d. 211-212, vol.II), Bolgar Ig. (f.d. 213, vol.I) precum și a probelor scrise, anexate la dosar.*

Instanța de apel a reținut, că inculpatul Sibov N. pe parcursul urmăririi penale și până la sfârșitul cercetării judecătorești, a negat faptul întreținerii cu partea vătămată XXXXX a raportului sexual cu aplicarea constrângerii psihice și fizice, explicând că aceasta a întreținut benevol cu el relații sexuale, iar aceste argumente ale inculpatului în cadrul cercetării judecătorești nu au fost combătute prin alte probe.

Cu referire la declarațiile părții vătămate, instanța de apel a menționat că XXXXX, în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești a dat depoziții contradictorii, care nu coroborează între ele, precum nu coroborează nici cu rechizitoriul, depozițiile martorilor sau cu alte materiale ale cauzei penale, deci nu pot fi puse la baza hotărârii.

Astfel, instanța de apel a notat că declarațiile părții vătămate se combat prin: *procesul-verbal de înregistrare a infracțiunii depistate la 02.07.2013 (f.d. 131, vol.I); raportul de examinare medico-legală nr. 22 din 14.08.2012 (f.d. 37-38, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 160 din 07.12.2012 (f.d. 95-96, vol.I); depozițiile martorilor Cara Iv. (f.d. 209, vol.II); Dimitroglu Iv. (f.d.224, vol.II); Plujnicova M. (f.d. 198-199, vol.II); Curtev Ig. (f.d. 204, vol.II); Lelenco (Uzun) Ana (f.d. 220, vol.II).*

Reieșind din totalitatea probelor menționate, instanța de apel a conchis că acestea nu permit de a constata vinovăția inculpatului, nefiind demonstrată intenția, faptul întreținerii raportului sexual contrar voinței părții vătămate fără acordul ei, folosind violența fizică și psihică sau starea de neputință a victimei.

Instanța de apel a subliniat, că principiul prezumției nevinovăției presupune, că vinovăția inculpatului trebuie să fie dovedită fără careva dubii, prin ansamblul suficient al probelor admisibile și veridice, însă astfel de probe nu au fost prezentate în instanța de judecată.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a ajuns la concluzia, că reieșind din probele cercetate, faptele inculpatului Sibov N. nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

procurorul, care, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței de încetare a procesului penal.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia a menționat că, instanța de apel greșit a apreciat probele prezentate în învinuirea înaintată inculpatului, or, probatoriul administrat permite de a conchide asupra vinovăției lui Sibov N. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

avocatul Cîlcic V. în numele părții vătămate, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. art. 414 alin. (5), 418 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, recurentul a invocat că instanța de apel este obligată de a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apel, expunând în decizia adoptată temeiurile de fapt și de drept care au stat la baza respingerii motivelor invocate în apel, însă în decizia contestată instanța de apel nu a motivat nici într-un mod din ce considerente sunt respinse argumentele invocate în apelul părții vătămate.

7. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2017, recursurile declarate au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea decizie adoptate instanța de recurs a menționat că, argumentele invocate de recurenți își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată, or, din conținutul deciziei contestate rezultă că instanța de apel susținând versiunea prezentată de inculpat și avocatul acestuia cu privire la evenimentele petrecute în noaptea de 12 spre 13.08.2012, a apreciat declarațiile părții vătămate ca fiind contradictorii și fiind combătute prin totalitatea de probe acumulate la dosar, inclusiv prin declarațiile martorului Plujnicova M. (f.d. 198, 199, vol. II), însă fără a dezvălui în conținutul deciziei care ar fi esența acelor contradicții depistate de instanță.

Astfel, analizând textul deciziei recurate, instanța de recurs a constatat că de fapt instanța de apel a reprodus în actul de dispoziție adoptat doar unele pasaje din declarațiile martorului Plujnicova M., indicând selectiv doar circumstanțele favorabile inculpatului, evitând să descrie în conținutul deciziei declarațiile acestui martor prin care se menționează că „(...) Aliona era afară, pe un pat amplasat într-o parte a casei.

Aliona era deprimată, într-o stare nu prea bună, aceasta plângea, iar fiind întrebată de ce plânge, nu a răspuns nimic. Pe pat, lângă Aliona nu era nimeni (...) (f.d. 198, 199, vol. II)”.

În același context, prezintă importanță și conținutul procesului-verbal de confruntare între partea vătămată și martorul Plujnicova M., unde ultima a declarat, că „(...) dimineața, după ora 06.00, când a ieșit afară a văzut că pe patul de afară dormea Sibov N., iar alături stătea Aliona și plângea, era îmbrăcată în rochie alb-negru. Când a întrebat-o de ce plânge, ea nu a răspuns la întrebare, numai a spus că

mama sa o va certa, iar în acel moment martorul a bănuțit cã Aliona putea fi violatã de cãtre Sibov N., deoarece în acea noapte el era foarte beat (f.d.54, vol.II, verso).”La fel, au fost lãsate fãrã apreciere și declarațiile martorului Stanu V., care a relatat, cã „...atunci când s-a întors acasã a vãzut-o pe Aliona, care stãtea pe patul de afarã, în spatele lui Sibov N. și plãngea.

A întreat-o pe Aliona ce s-a întãmplat, însã aceasta nu a rãspuns (...) (f.d. 211-212, vol.II)”.

Cu referire la circumstanțele evidențiate, instanța de recurs a menționat cã, respingând declarațiile părții vătãmate ca fiind contradictorii, în partea descriptivã a deciziei, instanța de judecatã urma sã desfășoare analiza integralã a probelor pe care s-a bazat la formularea acestei concluzii, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțãrii unei asemenea soluții și din care considerente ele urmeazã a fi respinse ca probe, dar nu sã indice parțial doar acele fragmente din depozițiile martorilor care în opinia instanței denotã nevinovãția inculpatului.

Totodatã, instanța de recurs a evidențiat cã, judecând apelul declarat de partea vătãmatã XXXXX, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în acest apel prin care a fost invocatã netemeinicia soluției adoptate de cãtre prima instanțã și expuse în pct. 3.1. din prezenta decizie, ci s-a limitat de a indica în contextul unei singure fraze cu caracter generic, cã apelul părții vătãmate este pasibil respingerii, fãrã a argumenta motivul din care s-a ajuns la o asemenea concluzie.

9. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 octombrie 2017, apelul declarat de avocatului Colodeev R. în numele inculpatului a fost respins ca neîntemeiat, admis apelul părții vătãmate XXXXX, casatã sentința și pronunțat o nouã hotãrãre, potrivit cãrei Sibov N. a fost recunoscut vinovat de sãvârșirea infracțiunii prevãzute art. 171 alin. (1) Cod penal și liberat de la rãspunderea penalã din motivul expirãrii termenului de prescripție pentru tragerea la rãspunderea penalã.

10. Instanța de apel a reținut fapta imputatã inculpatului prin rechizitoriu și apreciind probele prezentate de părți, a conchis cã, în acțiunile inculpatului existã semnele constitutive ale infracțiunii prevãzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, în legãturã cu ce acesta urmeazã a fi recunoscut vinovat în sãvârșirea infracțiunii respective.

Astfel, instanța de apel a menționat cã, potrivit sentinței, în calitate de circumstanțã care exclude tragerea la rãspundere penalã a inculpatului, prin instanța a reținut ordonanța procurorului întocmitã anterior la 24.12.2013, cu privire la încetarea procesului penal (f.d. 185-187, vol. I).

Reieșind din cele menționate instanța de apel a considerat, cã argumentele indicate sunt neîntemeiate și nu pot fi puse la baza unei hotãrãri judecãtoresci.

Prin urmare instanța de apel a indicat cã, la adoptarea hotãrãrii instanța de judecatã a aplicat prevederile hotãrãrii Curții Constituționale nr. 12 din

14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale) în privința raporturilor, care au apărut și au existat până la adoptarea ei.

Instanța de apel a conchis că, chiar dacă presupunem, că reluarea ulterioară a procedurii penale în privința lui Sibov N., nu a fost întemeiată pe datele despre circumstanțele noi sau noi descoperite sau pe depistarea încălcării esențiale în cadrul efectuării urmăririi penale anterioare, ceea ce în realitate nu ar fi avut loc, aplicarea efectelor juridice ale hotărârii Curții Constituționale, care a fost adoptată și a devenit irevocabilă la 14.05.2015 la raporturile și acte, adoptate, executate și care au generat anumite efecte juridice inclusiv și nu au un caracter retroactiv și în principiu este inadmisibilă.

În context, instanța de apel suplimentar a menționat că, prima instanță adoptând hotărârea de încetare a procesului penal în cauză și concluzionând asupra ilegalității reluării urmăririi penale în privința inculpatului conform ordonanței procurorului din 13.02.2014 (pct. 36 a sentinței), a ignorat acel fapt că, ordonanța menționată anterior a fost supus controlului judecătoresc și a fost recunoscută ca fiind legală prin încheierea Judecătoriei Comrat din 21.05.2014 (f.d. 27-31, vol. II).

Astfel, circumstanțele, care deja erau verificate și apreciate de către o instanță de judecată, absolut neîntemeiat au fost revizuite și declarate ilegale, necăutând că, încheierea menționată este în vigoare.

Analizând în continuare chestiunea legată de vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat că, cumulul de probe anexat la materialele cauzei confirmă faptul săvârșirii de către inculpat a infracțiunii imputate.

Reieșind din circumstanțele expuse, instanța de apel a conchis că, vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate se confirmă prin materialele cauzei, însă, sentința de condamnare trebuie să fie dispusă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de la răspunderea penală în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, fără stabilirea pedepsei, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală.

Astfel, reținând prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal și faptul că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat la 13.08.2012, adică 5 ani din ziua comiterii infracțiunii date deja au expirat la 13.08.2017, precum și faptul că inculpatul, nu s-a eschivat de organul de urmărire penale și de instanțele de judecată, în perioada dată nu a comis infracțiuni noi, respective termenele de prescripție nu s-au suspendat, în legătură cu ce instanța de apel a considerat că, inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal și liberat de la răspunderea penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală.

11. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar inculpatul, care invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea în vigoare a sentinței.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă următoarele argumente:

- la examinarea cauzei în instanța de apel a fost admisă o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția;

- prin ordonanța procurorului din 06.03.2013, Sibov N. a fost scos de sub urmărirea penală, iar prin ordonanța din 24.12.2013, a fost dispus încetarea urmăririi penale în cauză nr. 2012190246, din motivul lipsei în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii;

- prin ordonanța procurorului Procuratura UTA Găgăuzia din 06.03.2013, ordonanța din 24.12.2013, a fost anulată ca fiind ilegală, cu reluarea urmăririi penale;

- temei pentru reluarea urmăririi penale a servit faptul că, *"(...) procurorul nu a făcut o evaluare corectă a declarațiilor părții vătămate XXXXX (...) Nu a fost dată evaluarea adecvată și încheierii examenului medico-legal nr. 160 "D" din 22.04.2013, precum și încheierea examenului biologic criminalistic din 14.01.2013"*;

- prin ordonanța procurorului din 13.05.2014, inculpatul a fost pus sub învinuire, incriminându-i-se săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal;

- conform art. 287 alin. (4) Cod de urmărire penală, reluarea urmăririi penale poate avea loc doar în interiorul termenului de prescripție de tragere la răspundere penală pentru fapta respectivă, cu excepția cazului când aceasta este necesară pentru reabilitarea persoanei;

- reluarea urmăririi penale după încetarea ei și redeschiderea procesului penal desfășurat în cauză prin ordonanța din 13.02.2014 cu aplicarea și în condițiile alin. (1) art. 287 Cod de procedură penală constituie o încălcare flagrantă a garanțiilor instituite prin art. 21 din Constituție, art. 4§1 și §2 a Protocolului nr. 7 la CoEDO și art. 22 Cod de procedură penală ce asigură dreptul inculpatului, de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă;

- reluarea urmăririi penale încetate și redeschiderea procesului penal desfășurat în cauză cu aplicarea art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, contrare art. 21 din Constituție și declarate neconstituționale de către Curtea Constituțională constituie și o încălcare flagrantă a principiului legalității procesului penal garantat de art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, deoarece nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

11.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra

recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

12. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței, pe motiv că apelul a fost greșit admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis, în cazul în care se constată că există circumstanțele stipulate de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod penal, adică, există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale de către instanța de apel.

În susținerea recursului declarat, autorul acestuia invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia, dânsul solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței prin care a fost dispus încetarea procesului penal intentat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Pe lângă temeiurile invocate de recurent, Colegiul penal constată că în cauză se întvede și temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, potrivit căruia poate fi atacată cu recurs hotărârea instanței de apel în cazul în care Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă.

Analizând motivele pe care și-a întemeiat inculpatul recursul, *descrise la pct. 10. al deciziei*, Colegiul penal conchide că, instanța de apel, pripit a reținut că *"(...)chiar dacă presupunem, că reluarea ulterioară a procedurii penale în privința lui Sibov N., nu a fost întemeiată pe datele despre circumstanțele noi sau noi descoperite sau pe depistarea încălcării esențiale în cadrul efectuării urmăririi penale anterioare, ceea ce în realitate nu ar fi avut loc, aplicarea efectelor juridice ale hotărârii Curții Constituționale, care a fost adoptată și a devenit irevocabilă la 14.05.2015 la raporturile și acte, adoptate, executate și care au generat anumite efecte juridice inclusiv și nu au un caracter retroactiv și în principiu este inadmisibilă (...), prima instanță adoptând hotărârea de încetare a procesului penal în cauză și concluzionând asupra ilegalității reluării urmăririi penale în privința inculpatului conform ordonanței procurorului din 13.02.2014 (pct. 36 a sentinței), a ignorat acel fapt că, ordonanța menționată anterior a fost supus controlului judecătoresc și a fost recunoscută ca fiind legală prin încheierea Judecătoriei Comrat din 21.05.2014 (f.d. 27-31, vol. II)",* fără a-și argumenta poziția

prin prisma prevederilor art.287 alin.(1) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel, a omis să sublinieze că, de fapt, ordonanța emisă de procurorul în Procuratura mun. Comrat, Hadji E. din 24.12.2013, prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Sibov N., pe motiv că fapta nu conține elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.171 alin. (1) Cod penal, a fost consfințită printr-o hotărâre judecătorească definitivă, reieșind din interpretările date de legiuitor în art.467 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile judecătorești definitive și ordonanțele procurorului privind încetarea urmăririi penale sânt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară, și au putere executorie pe întregul teritoriu al R.Moldova.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, prima instanță, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect a dispus, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, încetarea procesului penal intentat în privința lui Sibov N. în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, aplicând principiul *non bis in idem*.

Principiul dat este reglementat în art.4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care stipulează că *„nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiași stat”*

În consecință, dreptul persoanei de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori se deduce, indubitabil, din prevederile art.7 alin.(2) Cod penal, potrivit cărora *„nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă”* și de art.22 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că *„nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă”*.

Situația dată este reglementată și de prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, conform cărora hotărârea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală sau de încetare a urmăririi penale, precum și hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o nouă învinuire mai gravă pentru aceeași persoană, pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată.

Fapte noi constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă;

Fapte recent descoperite sînt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscînd un fapt sau o împrejurare ce-i era favorabilă, a preferat să păstreze tăcerea nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment.

Raportînd prevederea menționată supra la actele cauzei se constată că, urmărirea penală în cauza dată a fost pornită la 13.11.2012 de către organul de urmărire penală a CP Comrat, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal, în privința lui Sibov N.

Prin ordonanța din 06.12.2012, emisă de către ofițerul de urmărire penală al SUP CP Comrat, Chiseev O., Sibov N. a fost recunoscut în calitate de bănuită în cauza penală nr. 2012190426.

La 24.12.2013, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Comrat, Hadji E. s-a dispus încetarea urmăririi penale și scoaterea de sub urmărire penală a lui Sibov N., pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

Prin ordonanța Procurorului UTA Găgăuzia (Gagauz Yeri), Caraivan R. din 13.02.2014, a fost anulată ordonanța emisă de procurorul în Procuratura mun. Comrat, Hadji E. din 24.12.2013, cu reluarea urmăririi penale, iar temei pentru redeschiderea procesului penal în privința lui Sibov N. a servit faptul că *"(...)organul de urmărire penală nu a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele cauzei, nu s-au verificat declarațiile părții vătămate XXXXX, concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 160 "D" din 22.04.2013 și 1236 din 14.01.2013. Nu au fost organizate confruntări între părți, iar de la inculpat nu au fost prelevate probe de salivă și sânge, pentru numirea expertizei biologice"*, făcîndu-se trimitere la prevederile art. 287 alin. (1) Cod penal.

Analizînd ordonanța sus menționată, emisă de procuror, Colegiul penal constată că, ordonanța de reluare a urmăririi penale și punerea sub învinuire a lui Sibov N. L. contravin prevederilor art.6 pct.44), art.22 alin.(2), 287 alin.(4) Cod de procedură penală, art.4 Protocolul 7 al CEDO și art.7 alin.(2) Cod penal, deoarece, reieșind din textul ordonanței de reluare a urmăririi penale din 13.02.2014, menționate supra, în privința lui Sibov N., Colegiul penal atestă că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza dată, astfel persoana în cauză, a „beneficiat” de o repetare a urmăririlor, iar principiul *non bis in idem* consacrat în art.4 din Protocolul nr.7, vizează și cazul dublelor urmăririi (*cauza Franz Fisher vs Austria*).

Or, potrivit jurisprudenței CEDO, după ce s-a închis definitiv o procedură penală *„chiar și simpla formulare a unor bănuieli cu privire la nevinovăția unei persoane este nelegală,, (cauza Asan Rushiti vs Austria din 21.03.2000, cauza Vostic vs.*

Austria din 17.10.2002).

Totodată, Colegiul penal reține că, potrivit Hotărârilor Curții Constituționale din 23.11.2010 și 14.05.2015, au fost declarate drept neconstituționale prevederile art.63 alin.(6) și, respectiv art.287 alin.(1) Cod de procedură penală.

La fel, aceste stipulări au fost reținute și în decizia Curții Constituționale nr.81 din 18.11.2016, unde Curtea în pct.25 a atenționat încă o dată că, în cazul în care ordonanțele de reluare a urmăririi penale nu sunt întemeiate pe circumstanțele prevăzute la art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, acestea sunt lovite de nulitate absolută și nu produc consecințe juridice, totodată a notat că, *neretroactivitatea hotărârilor instanței de jurisdicție constituțională nu poate prevala în situația în care la baza hotărârilor judecătorești sunt puse prevederi legale care contravin drepturilor și libertăților fundamentale și prin efect sunt declarate neconstituționale.*

Astfel, prin soluționarea definitivă a litigiului Sibov N. a fost privat de un remediu efectiv al apărării drepturilor și intereselor sale legitime.

Mai mult, Colegiul reține că, potrivit art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă.

Colegiul conchide că în cauză, nu au fost stabilite careva fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental care în cadrul urmăririi precedente ar fi afectat hotărârea respectivă, prin urmare ordonanța din 13.02.2014 este contrară prevederilor art.22 și 287 alin.(4) Cod de procedură penală, de unde se prezumă că procesul penal în privința lui Sibov N. neîntemeiat a fost reluat.

În consecință, având în vedere cele expuse și ținând seama de hotărârea Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor din art.287 alin.(1) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art.251 Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că ordonanța de reluare a urmăririi penale, în cazul în care a fost încetată urmărirea penală în privința lui Sibov N. din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 171 alin.(1) Cod penal, nu este întemeiată pe circumstanțele prevăzute în art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, este lovită de nulitatea absolută și nu produce careva consecințe juridice.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că concluzia primei instanțe este corectă în ce privește încetarea procesului penal în privința lui Sibov N. intentat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Reținând cele invocate, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată, având în vedere că apelul declarat de partea vătămată neîntemeiat a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui Sibov N.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Sibov Nicolai, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 octombrie 2017, cu menținerea sentinței Judecătoria Comrat din 14 martie 2016, în cauza penală în privința lui *Sibov Nicolai XXXXX*.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 mai 2018.

Președinte
Judecătorii

Constantin Alerguș
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac
Iurie Diaconu
Ion Guzun